

SAMENSPEL

Wijkblad van de *Christus Triumfatorkerk*, J. v. Stolberglaan 154 te Den Haag
19^e jaargang nr. 4 – april 2015

Abonnementsprijs € 12 (+ evt. portokosten ad € 15) per jaar

Bankrek.: NL52 INGB 0005 1440 61 St. *Christus Triumfatorkerk* o.v.v. *Samenspel*

Redactie: Henk Hospes, Laan van Wateringseveld 277, 2548 BL Den Haag
Email: samenspel@ctkerk.nl tel. 070 327 03 66
Greet Hulshof, Wouter Muller, Adriaan Sala
Advertenties: Bert van der Sluis, Jacob Mosselstraat 11, 2595 RD Den Haag
Bezorging en
abonnementen Henk Hospes (zie boven)

Koster : Kristin Anderson tel. 070 383 76 55
b.g.g. en alleen in dringende gevallen 070 331 03 79
email: koster-beheerder@ctkerk.nl

Predikanten: ds. Ruud Stiemer, Wassenaarseweg 243, 2596 CT di, do en vrijdag van 8.30 tot 9.30 uur en rond 18 u tel. 070 382 52 65
(maandag vrij) woensdag *Noorderkerk*
email: ruudstiemer@ctkerk.nl
ds. Berit Bootsma-Gerritsen, Mariastraat 73, 2595 GM maandag, woensdagmiddag, donderdag tel. 070 359 62 39
email: beritbootsma@ctkerk.nl

Wijkkerkenraad:
Voorzitter: Anita van Koningsveld, Laan v N. O.- Indie 142, 2593 CA
email: avdwal@casema.nl tel. 070 385 00 82

Scriba: Bronne Pot, vLansbergestraat 85, 2593 SC D.Hg tel. 06 47 27 2485
E-mail scriba@ctkerk.nl

Kerkelijk Bureau: Jul. van Stolberglaan 154, 2595 CL Den Haag
GKO: van 9 - 12 uur op ma, wo en vrijdag tel. 070 385 36 45
GKO@casema.nl

PGG: PGG-ledenadministratie@ctkerk.nl
Autodienst Wouter Muller tel. 070 386 16 42

Website: www.ctkerk.nl

Zondagsbrief per email? Aanvragen bij Bert Jan van Veen (bertjanvv@gmail.com)

GIRO-/BANKREKENINGEN:

Vaste vrijwillige bijdragen:

- kerk (GKO):	NL98 INGB 0000 0435 55	Geref. Kerk 's Gravenhage-Oost
- kerk (PGG):	NL87 FVLB 0635 8147 30	CVK PGG Kerkbalans
Collectebonnen:	NL38 INGB 0000 0052 53	Collectebonnen GKO (voor GKO en PGG)
Diversen:	NL52 INGB 0005 1440 61	Stichting <i>Christus Triumfatorkerk</i> o.v.v. het doel (*) - * Samenspel / * Verjaardagsfonds / * Wijkkas / * Giften / * Legaten
Diaconie (GKO):	NL05 INGB 0000 4270 21	Diaconie Geref. kerk 's Gravenhage-Oost
Diaconie (PGG):	NL65 INGB 0000 1768 71	Diaconie Herv. Wijkgem. Bezuidenhout
Zending (GKO):	NL47 INGB 0000 0004 35	Beraadsgroep Missionaire Zaken GKO

Van de redactie

Allereerst wil ik u vanaf deze plaats hartelijk bedanken voor alle goede wensen die ik de afgelopen tijd heb mogen ontvangen met betrekking tot een voorspoedig herstel na mijn knieoperatie. Uw belangstelling gaf me niet alleen een warm gevoel, maar betekende ook een stimulans om toch vooral maar veel de voorgeschreven buig- en strekoefeningen uit te voeren, hoe pijnlijk die vaak ook waren. En het resultaat mag er zijn! Mede dankzij de verbeterde operatietechnieken was ik na drie weken al even ver als bij de vorige knieoperatie na drie maanden. Inmiddels zijn de krukken alweer opgeborgen. Lopen en fietsen gaan nog niet zo soepel als vanouds, maar het gaat met sprongen vooruit. Ik hoop spoedig ook weer voldoende zelfvertrouwen te hebben om in de auto te stappen zodat wij Pasen in uw gezelschap in de kerk kunnen vieren.

Hoewel het nog erg koud kan zijn, heeft de zon de afgelopen weken aardig zijn best gedaan om de natuur er op tijd weer 'op zijn paasbest' uit te laten zien. Die uitbundige kleurenpracht, daar kan deze *Samenspel* nog niet aan tippen. Wel hopen we in het volgende nummer weer met een of meer kleurige fotocollages te komen van de vele activiteiten die rond Pasen plaatsvinden. Het liefst zouden we *Samenspel* helemaal in kleur zien, maar die stap is – budgettair gezien – nog iets te groot. Hoewel ...? Binnenkort ontvangt u weer een acceptgiro voor uw jaarlijkse bijdrage in de kosten van ons wijkblad. Een uitstekende kans om uw waardering voor *Samenspel* te belonen met een extra bijdrage bovenop de abonnementsprijs. Wie weet, brengt dat een uitgave in full color binnen bereik.

Over activiteiten rond Pasen gesproken: dit nummer staat er vol van. Maar we kijken niet alleen vooruit naar de dingen die komen gaan. Het is ook altijd leuk en zinvol om even terug te blikken. Dat doen we deze keer met een verslag van de gemeenteavond. Aan de agenda te zien, hebben we voor het volgende nummer heel veel om op terug te kijken. Bent u van plan een van de genoemde activiteiten bij te wonen en ziet u kans daar iets over op papier te zetten, meldt dat dan even bij ondergetekende zodat we daar bij het samenstellen van het volgende nummer rekening mee kunnen houden. Verder vormt de berichtgeving vanuit de kerkenraad en het moderamen een belangrijk aandeel in dit nummer, terwijl ook de *Reidans* weer terug is na een paar maanden afwezigheid. Dat laatste heeft overigens niets te maken met een verminderde belangstelling voor deze rubriek. De volgende aflevering ligt namelijk al klaar. Het 'lijdend voorwerp' in beide afleveringen is een voormalig lid van de *Kruispuntgemeente* en daar zijn er gelukkig meer van die zich inmiddels bij ons thuisvoelen. Samen met de overige ledenaanwas biedt dat voor een rubriek als de *Reidans* voorlopig nog voldoende perspectief.

Met een hartelijke groet,

Henk Hospes

Inhoud

IS VERKORT OP DE WEBSITE

ACTIVITEITEN:

- 7 Ester ... - musicalnieuws
- 8 Nacht van de Hoop – Thuiskomst
- 11 Missionair-Diaconaal Project
- 16 Dag van de Aarde
- 17 Voor wie een eitje wil tikken ...
- 19 Agenda
- 20 Lezing: De kerk als stoplap in de zorg – prof. Herman Noordegraaf
- 23 Vakantieweek Lunteren
- 24 Talent gezocht – verslag gemeenteavond
- 29 Benefietconcert orgel CTK
- 32 Bezinning: De spiritualiteit van Jurjen Beumer – inleider dr. Karel Blei
- 32 Wereldwinkel
- 35 Wijkwandeling herdenking bombardement Bezuidenhout

COLUMNS:

- 13 Vast en Wacht - Martine ten Hoopen
- 21 Plantaardig - Adriaan Sala

GEDICHTEN:

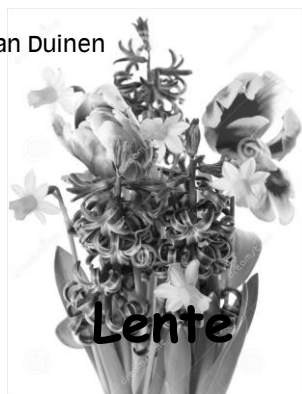
- 15 Mijn favoriete gedicht - Gerda Visser-de Bruin

DIVERSEN:

- 25 STEK – Budgetmaatjes
- 26 Van de Z.W.O.- commissie
- 28 PKN - Denk mee over de toekomst van de kerk ...!
- 29 STEK - Lustrumboek
- 30 *DeZinnen* in de CTK
- 31 De *Christus Triumfator*kerk en de *Kruispuntgemeenschap*

VASTE RUBRIEKEN:

- 4 Meditatie: Nu heb ik het weer gemist... - ds. Corrie van Duinen
- 6 TeamGeest – ds. Ruud Stiemer
- 9 BerichtenBus – ds. Berit Bootsma
- 14 Collecten
- 17 Van zondag tot zondag
- 18 Kerkdiensten en vieringen – overzicht
- 27 Reidans: Piet Visser
- 30 Uit de kerkenraad
- 33 Bijbelleesrooster
- 34 Cryptogram

Nu heb ik het wéér gemist ...

over Pasen en het mysterie van de nacht

Het is het centrale feest van het christelijk geloof, het paasfeest. Op paasmorgen klinken overal ter wereld vrolijke liederen. Het is feest want Jezus leeft! Maar hoe het nu precies zit met de opstanding, dat blijft een raadsel. Niemand was erbij. In ieder evangelie wordt gesproken over de morgen van een leeg graf, over schrik en ontredding. Want wie had dit verwacht? En wat is er wanneer gebeurd? Het deed onlangs een gemeentelid verzuchten, dat zij iedere paasmorgen toch weer even denkt: nu heb ik het weer gemist.... Ik was er weer niet bij, toen Jezus werd opgewekt.

Ergens in die nacht, toen de soldaten die bij het graf op wacht stonden in slaap gesukeld waren, is Jezus tot leven gewekt. Ik denk dat ook de schilder Celma gedacht heeft: "Iedereen heeft het gemist!" Je was er niet bij, of sliep op het moment supreme. Ook hij beeldt het moment zelf niet uit. Hij laat zijn fantasie niet los op een mirakel. Zelfs een volledig 'plaatje' van Jezus ontbreekt. Het enige dat in zijn schilderij van een levende Jezus getuigt, zijn de voeten. Hij loopt! Hij beweegt! Ondanks de kruiswonden aan zijn voeten, ondanks zijn dood. Hij leeft!

De opwekking van Jezus uit de dood onttrekt zich aan ieders waarneming. Wij kunnen ons er ook geen enkele voorstelling van maken. Wij weten alleen van een leeg graf, bij het eerste ochtendgloren. Wij hebben het allemaal gemist. Ergens in de nacht heeft buiten onze waarneming de dood het afgelegd tegen het leven. Ergens in de nacht was er licht in het diepe duister van de dood.

En het klopt dus ook gewoon, dat we op paasmorgen eigenlijk te laat zijn om het moment zelf te vieren. Zou dat de reden zijn dat zich al heel vroeg in de kerkgeschiedenis de paaswake heeft ontwikkeld? Misschien kun je Pasen ook alleen maar vieren in de nacht, als het donker de dood dichtbij brengt. In ieder geval in symbolische zin. Als je ziet hoe indrukwekkend het licht van de paaskaars het donker doorbreekt en opent. In de stilte. In het donker. Licht van Christus!

Op paasmorgen moeten we het doen met een leeg graf en met Jezus die aan zijn leerlingen verschijnt als de levende. Het Johannesevangelie vertelt hoe Jezus Maria van Magdala bij name noemt, haar roept. En dat zij pas dan werkelijk gaat zien wie Hij is. Pas dan 'keert zij zich om' naar de levende Heer. Want ook zij was er niet bij. Ook zij heeft het niet zien gebeuren. Zij kan alleen maar haar naam horen en zich omkeren naar Hem.

Dat is de beweging van de paasmorgen: de omkering naar de levende Heer. Hij die je bij name noemt, en roept. Wij vieren geen mirakel, wij vieren op paasmorgen Jezus als God-met-ons. We hebben dan misschien allemaal het moment van de opstanding zelf gemist. Het leven met de levende Heer begint pas echt op het moment dat wij zijn stem horen, ons geroepen weten, en ons omkeren naar Hem. Dat zal een feest zijn. Dan zal het Pasen zijn.

Ds. Corrie van Duinen

Scenes uit het leven en de passie van Jezus (1569),
Juan Bautista Celma (1540-1608)

TeamGeest

GOEDE WEEK EN PASEN

We volgen in deze weken de weg van Jezus. In de *Goede Week*, die begint op *Palmzondag* 29 maart, trekken we met Hem Jeruzalem binnen. In de dagen daarna lezen we van zijn lijden en sterven. Het zijn dagen van stilte en bezinning. Door Jezus' lijden worden we geconfronteerd met het lijden van de wereld en ook met het lijden in ons eigen leven. We worden geconfronteerd met de gebrokenheid en de feilbaarheid van het menselijk bestaan. We gaan onze tocht door die dagen echter niet zonder hoop. Jezus is immers de weg van lijden gegaan om ons te bevrijden. Met recht dat de kerk door de eeuwen heen daarom de vrijdag van zijn sterven *Goede Vrijdag* heeft genoemd. De *Goede Week* loopt uit op *Stille Zaterdag* en de *Paaswake*. In de duisternis wordt dan het licht van de nieuwe paaskaars ontstoken. Tekenen van de Opstanding en overwinning op de dood. De stilte wordt dan doorbroken door lofprijzing. Graag wens ik u en jou alvast een gezegende *Goede Week* toe en een feestelijk *Pasert!*

VOORJAARSMIDDAG

Team Meeleven organiseert op woensdag 22 april de voorjaarsmiddag in de Tabe Zijlstrazaal. Om 11 u beginnen we met een meditatief moment van zang, gebed en overdenking. Aansluitend zal de lunch worden geserveerd. Daarna wordt een programma aangeboden waaraan verschillende gemeenteleden een bijdrage leveren. Om 15 u wordt de middag afgesloten. U bent van harte welkom!

GENERALE SYNODE

Op donderdag 23 en vrijdag 24 april ben ik afwezig in verband met de vergaderingen van de Generale Synode in Lunteren. Ds. Berit Bootsma zal voor mij waarnemen.

DE SPIRITUALITEIT VAN JURJEN BEUMER

Graag maak ik u attent op de thema-avond die woensdag 29 april 20 u in de *Duinzichtkerk* wordt gehouden. Inleider is dr. Karel Blei, emerituspredikant en oud-secretarisgeneraal van de *Nederlandse Hervormde Kerk*. Hij zal spreken over de relatie tussen mystiek en engagement bij wijlen ds. Jurjen Beumer. Van huis uit sterk maatschappijkritisch en betrokken bij mensen in de marge, raakte Beumer er steeds meer van overtuigd dat maatschappelijk (en politiek) engagement niet kan zonder worteling in spirituele verdieping – en omgekeerd.

CROSS OF NAILS NAAR GOEDE RAADKERK

Op zondag 1 maart jl. is het *Cross of Nails*, dat een jaar lang in onze kerk heeft bestaan, overhandigd aan de vertegenwoordiger van de r.k. kerk in het Bezuidenhout. Het komende jaar zal het kruis in het kerkgebouw *'Onze Lieve Vrouwe van Goede Raad'* staan. Daar zal het tijdens de wekelijkse eucharistieviering op woensdagmiddag op het altaar worden geplaatst. Tevens zal dan het *Coventrygebed* worden gebeden. Dit betekent het einde van de korte gebedsvieringen rond het *Cross of Nails* die het afgelopen jaar elke derde vrijdag van de maand in onze kerk werden gehouden.

WELKOM AAN DEZINNEN!

In de kerkdienst van zondag 15 maart hebben we de vertegenwoordigers van *DeZinnen*, het r.k. netwerk voor inspiratie en dialoog, verwelkomd in onze kerk. Deze organisatie zet het werk van het spiritueel centrum *De Boskant* voort. Na de sluiting van *De Boskant* moesten de medewerkers uitzien naar een nieuwe ruimte van waaruit ze hun activiteiten konden organiseren. Die plek hebben ze bij ons gevonden. We hopen dat de medewerkers van *De Zinnen* zich snel in onze kerk thuis zullen voelen. Ook hopen we op een zinvolle en inspirerende samenwerking! Met een hartelijke groet, ds. Ruud Stierner

Ester die Hadassa heette

Musical

Nieuws van het musicalfront. Op woensdagavond wordt in de soos van de *Christus Triumfator*kerk gerepeteerd. In de maand april zullen in de *Duinzicht*kerk weer de klanken van de piano en de zangers te horen zijn.

Enkele quotes van spelers over de musical en de oefenavonden:

- *'Ik word er blij van.'*
- *'Wij komen na de oefenavonden vrolijk thuis.'*
- *'Ik dacht: een musical met de kerk – kan dat wel wat zijn? Maar ik ben hartstikke blij dat ik er in ben gestapt.'*
- *'Jammer van het begin. Jammer dat mensen die moeite hadden met de teksten zijn afgehaakt in plaats van te blijven meepraten. En meezingen.'*
- *'Leuke wijsjes. Ligt gemakkelijk in het gehoor.'*
- *'Hartstikke leuk!'*

Je kunt nog meedoen. We hebben in het bijzonder nog behoefte aan twee mannenstemmen* en mensen die willen helpen met de decorbouw en het maken van de kleding.

Nog groter nieuws is dat de data bekend zijn waarop de musical uitgevoerd zal worden. Dat zal zijn:

in de *Christus Triumfator*kerk op **vrijdag 12 juni**
en in de *Duinzicht*kerk op **zaterdag 13 juni**

Het wordt dus een musicalweekend! Schrijf het allen in uw agenda, zodat u bij een van de uitvoeringen aanwezig kunt zijn.

Met hartelijke groet namens de musicalcommissie
Berit Bootsma,
Bo Rodenhuis

OPROEP

tenor

De musicalgroep is specifiek op zoek naar **Mordechai!** Oftewel we zoeken nog een tenor. Uit eigen ervaring kan ik vertellen dat het ontzettend leuk is om mee te doen met de repetities. Ook zijn we op zoek naar nog een andere mannenstem.

Dus zegt het voort en maak het musicalteam compleet!

Nacht van de Hoop: thuistocht

4-5 april 2015 in de Grote Kerk in Den Haag

Heb jij je thuis wel eens verlaten? Wie kom je tegen op weg naar een nieuw thuis? Wat heb jij nodig om thuis te komen?

In de nacht voor Pasen organiseren *StekJong* en het *Haags Studentenvesteraat* de zesde editie van de *Nacht van de Hoop*. Samen met jonge kunstenaars, artiesten en jou willen we inspiratie laten ontstaan tussen mensen in de stad. Door een nacht lang te waken, verhalen te delen, stil te zijn en samen te bouwen aan een nieuw begin, hoe en waar dan ook. Het thema van de Nacht is '*thuistocht*'.

Voorprogramma: 22 u ~ Nachtprogramma: 00 u ~ ontbijt 06:15 u

Entree: tussen €5 - €15 naar wat je kunt bijdragen

Programma en informatie: www.nachtvande hoop.nl

Dorinde IJdo (projectleider)

e-mail: dijdo@stekdenhaag.nl

telefoon: 070 318 1650 / 06 2345 8123

De *Nacht van de Hoop* wordt georganiseerd door:

- *StekJong*, een afdeling van Stek (Stichting voor stad en kerk)
- *Haastu*, het *Haags Studentenvesteraat*.
-

Zomaar een wijsheid...

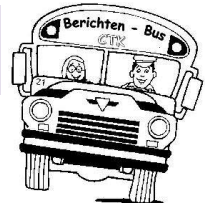

Het leven is als zeilen. Ook met tegenwind kun je vooruit gaan.

BerichtenBus

't Zal Pasen zijn in de woestijn,
God zal de weg ons wijzen.
Hij overschaduw't dag en nacht
het volk, dat op zijn roepen wacht,
gereed om af te reizen.

(Sytze de Vries, *Jij, mijn adem*, p. 256)

Een poosje geleden deden Nienke en ik een spelletje. Ik liep voor haar uit en zij stapte iedere keer op mijn schaduw. Als zij dat deed, riep ik heel hard 'au', alsof het mij pijn deed. Zo hadden we een tijd lang een hoop plezier.

Ik moest hieraan terugdenken toen ik dit paasgedicht van Sytze de Vries las. God die met zijn schaduw jou beschermt. Juist als het leven een woestijn is en je dreigt te bezwijken in de hitte. Ik vond

het een mooi beeld om uit te drukken wat Pasen betekent: beschermt door Gods schaduw in de woestijn die het leven soms is weer verder kunnen. Dat het zo Pasen voor ons allen mag zijn!

STILLE WEEK EN PASEN

Voor het *Pasen* is, komt eerst de *Stille Week*, de week waarin we stilstaan bij de weg die Jezus gegaan is in de laatste dagen van zijn leven. Verderop in *Samenspel* kunt u lezen over de verschillende diensten in deze week. Het is een bijzondere ervaring om een keer alle diensten in deze week mee te maken. Dan ga je een weg van samen de maaltijd vieren, naar verraden worden en de dood aan het kruis tot aan het licht van de paasmorgen. U bent van harte welkom bij een, meerdere of alle diensten.

CURSUS LEVENSKUNST

Met een groep van ongeveer twaalf deelnemers zijn we op 10 maart van start gegaan met de cursus *Levenskunst*. De avonden worden geleid door Else Roza uit Rotterdam en Joke Boshuizen uit Oegstgeest. Onder hun leiding worden we uitgedaagd, mogen we dromen en komen we tot heel mooie gesprekken met elkaar. In de aanloop naar de cursus hoorde ik al van enkele mensen dat ze helaas niet konden op een van de avonden. Zeker aanleiding om te kijken of we de cursus nog een keer kunnen organiseren!

DE KERK ALS STOPLAP IN DE ZORG

Verderop in *Samenspel* kunt u lezen dat prof. Noordegraaf op donderdag 23 april een lezing komt houden over de veranderingen in de zorg en de rol die de kerk daarin speelt. Een actueel thema waarvan de *Oecumenische Commissie Haagse Hout* vond dat het goed was om daar een ervaren spreker over te horen. U bent van harte welkom om te horen wat hierover te zeggen valt.

COMBINATIE HAAGSE HOUT EN ARCHIPEL

De *Christus Triumfatorkerk* vormt samen met de *Duinzichtkerk* de combinatie Haagse Hout en Archipelbuurt. De afgelopen jaren zijn we steeds intensiever gaan samenwerken. Het musicalproject is daar een mooi voorbeeld van. Gemeenteleden van beide gemeenten hebben daar samen plezier en leren elkaar gaandeweg beter kennen.

Op meer bestuurlijk vlak wordt er ook de samenwerking gezocht. De voorzitters en predikanten van beide gemeenten treffen elkaar regelmatig. Daarnaast is er een jaarlijkse kerkenradenochtend, bedoeld voor de onderlinge ontmoeting van de kerkenraadsleden uit beide gemeenten. Op zaterdag 18 april is het weer zover en hopen

we een inspirerende ochtend met elkaar te hebben.

Het meest actuele nieuws is dat we als combinatie in samenwerking met STEK bezig zijn om een diaconaal werker voor 0,5 fte aan te stellen. Deze persoon zal in onze kerken de diaconie gaan versterken en de band met de stadswijken versterken. Vooral in die delen waar de afgelopen jaren kerkgebouwen gesloten zijn. U zult hier spoedig meer over horen en als

er iemand is gevonden, zullen we hem / haar uiteraard aan u voorstellen.

(De advertentie staat op de website: www.ctkerk.nl)

Ik wens u een gezegende paastijd toe met allen die u lief zijn.

Met hartelijke groet,
ds. Berit Bootsma

Missionair-diaconaal Project

In februari zijn we in *Samenspel* begonnen met een informatieve serie artikelen over pastoraat en diaconie en bijzondere vormen daarvan. Na het *Dovenpastoraat* en de *Diaconie* komt in dit nummer het *Missionair-diaconaal project* aan bod.

MISSIONAIR

De kerk van Jezus Christus is per definitie een missionaire kerk. De *Protestantse Kerk in Nederland* (PKN) is zich daarvan terdege bewust. Ze weet zich door de samenleving uitgedaagd om te verantwoorden wat zij gelooft en voelt zich geroepen om te getuigen van wat ze van God ontvangen heeft. Met het oog op die opdracht is driemaal een 'missionaire ronde' georganiseerd om plaatselijke kerken te stimuleren en te enthousiasmeren in hun 'werk naar buiten'. Momenteel worden er op verschillende plaatsen in ons land 'Verkenmiddagen' gehouden over de mogelijkheden van het opzetten van een pioniersplek. Deze revitalisering van de aloude taak van de kerk geeft een nieuw elan. Het zet mensen in beweging. Het doel van de missionaire activiteiten is, om het goede dat we ontvangen hebben, namelijk de liefde die God ons in Jezus Christus heeft geschonken, te delen met de mensen om ons heen. Hieraan kan op velerlei manieren gestalte worden gegeven.

HERBERG

In de *Christus Triumfatorkerk* krijgt het onder meer vorm in het *Openkerkproject*. Dit project is in 2003 gestart door ds. Jan van Opstal. Geïnspireerd door het boek 'Gemeente als herberg' (1999) van dr. Jan Hendriks, emeritusdocent gemeentebouw aan de Theologische Faculteit van de Vrije Universiteit te Amsterdam. In zijn boek daagt Hendriks de gemeente uit om van 'buiten naar binnen' te gaan denken. Het gesloten en gericht zijn op de eigen leden moet verdwijnen. De vraag, 'hoe overleven we?' zal plaats moeten maken voor de vraag: "Hoe kunnen wij, vaak als kleine gemeenschap, van betekenis zijn voor mensen onderweg?" In het model dat Jan Hendriks voor ogen staat is de kerk een herberg die langs de route ligt. 'Obers en kastelein' (gemeenteleden en predikant) staan klaar om gasten te ontvangen, die op hun beurt in de gemeente kunnen participeren. Sommige reizigers blijven hangen en worden zelfs stamgasten, terwijl anderen na een poosje weer verder trekken. Werkend vanuit dit model was de kerkzaal vanaf september 2003 elke werkdag tussen 12-14 u. geopend. De stillerimte werd ingericht. Er was gelegenheid om een kaarsje aan te steken. Elke dag hadden telkens twee vrijwilligers dienst om de bezoekers te ontvangen. In de kerkzaal werd vijf keer per jaar door Haagse kunstenaars geexposeerd en tweemaal per maand een pauzeconcert gehouden. In de jaren die volgden, hebben we velen in *de Christus Triumfatorkerk* mogen ontvangen. Jaarlijks bezochten gemiddeld 1500 mensen de Open Kerk. Er waren allerlei bijzondere ontmoetingen en vele boeiende gesprekken.

BUITENDIENST

Toen ik in januari 2006 aan de *Christus Triumfatorkerk* verbonden werd, kreeg ik naast mijn taak als gemeentepredikant (50%) ook tot taak om me in te zetten voor het missionair-diaconale werk van de kerk (30%). In het kader van de laatste opdracht heb ik het werk van Jan van Opstal overgenomen en werd het *Openkerkproject* gecontinu-

eerd. Daarnaast heb ik gezocht mogelijkheden om het project verder uit te bouwen. De eerste stap die genomen werd was het vormen van de commissie *Missionair Diaconaal Project*. Deze commissie bestaande uit Ineke Mink, Henk Hospes, Kees Benschop, Miriam Busse, Paul de Vos en ik, kreeg de opdracht om nieuwe ideeën te formuleren. Als snel kwam de term 'buitendienst' op tafel: we wilden niet alleen mensen ontvangen in de kerk, maar ook naar buiten treden, om dienstbaar te zijn aan de samenleving. In het kader van dat thema hebben we contact gelegd met het Wijkberaad Bezuidenhout, de bibliotheek in de Theresiastraat en de buurtopbouwwerker van *Stichting Boog*. Samen met vertegenwoordigers van deze drie organisaties hebben we het Bezuidenhoutfestival opgezet met als doel om de verschillende bewonersorganisaties in de wijk, de culturele instellingen, expatverenigingen en kerken met elkaar in contact te brengen. Dit is een succes gebleken. In de jaren 2010 tot en met 2013 zijn vier festivals georganiseerd.

Een andere activiteit die we in het kader van 'buitendienst' hebben opgezet is de alphacursus. Deze cursus is bedoeld voor mensen van buiten de kerk die op een laagdrempelige manier kennis willen maken met het christelijk geloof. In een serie van tien avonden worden de centrale thema's van het geloof besproken. De bijeenkomsten beginnen met een maaltijd. In de loop van de jaren hebben we zesmaal een alphacursus gehouden, waaraan gemiddeld twaalf personen per keer deelnamen. Deze groepen bestonden voor een deel uit mensen van buiten de kerk en voor een deel uit leden van onze gemeente. De cursusavonden hebben geleid tot een hechte band onder de deelnemers en tot openhartige gesprekken over geloof en twijfel. Naast deze activiteiten hebben we ook geprobeerd om het diaconale aspect van ons werk gestalte te geven. De commissie dacht daarbij bijvoorbeeld aan een burenhulpproject in de wijk Bezuidenhout. In dezelfde periode bleek dat vanuit het wijkberaad en de overheid een dergelijk project, 'de Burenhulpcentrale' werd opgezet. We hebben toen besloten om dit initiatief te ondersteunen door de leden van onze gemeente attent te maken op dit project. Hoewel we geen eigen diaconaal project hebben kunnen opzetten, hebben we wel incidenteel mensen kunnen ondersteunen door middel van een kerstpakket of een tas met levensmiddelen. Deze mensen kwamen op ons pad via onze contacten met het wijkberaad of de alphacursus.

TOEKOMST

De commissie *Missionair Diaconaal Project* bestaat nu negen jaar. De samenstelling is inmiddels gewijzigd. We hebben afscheid genomen van Paul de Vos, Henk Hospes en Kees Benschop en we hebben Ineke Muller verwelkomd. Er is in die negen jaar veel werk verzet. Mede dankzij de vele vrijwilligers is de kerk jarenlang vijf dagen per week open geweest. In 2012 bleek dit niet meer haalbaar te zijn. Het aantal vrijwilligers liep terug, waardoor we genoodzaakt waren om de openstelling van de kerkzaal te beperken tot een aantal keren per maand. De tentoonstellingen gingen van vijfmaal per jaar naar een expositie in de maand september, terwijl het aantal pauzeconcerten bleef gehandhaafd. In dit jaar willen we nadenken over de toekomst van het missionaire en diaconale werk van onze gemeente. Een aantal aspecten het *Openkerkproject* blijven bestaan, zoals de tentoonstelling in de maand september en de tweewekelijkse pauzeconcerten. Ook zullen we ons blijven inzetten voor de wijk waarin we kerk zijn. Toch is het ook goed om nieuwe wegen in te slaan. We staan open voor nieuwe ideeën. Wie mee wil denken is van harte welkom om onze commissie te versterken! Bovenal zoeken we onze inspiratie bij de Heer van de Kerk. Het gaat immers om zijn missie, zijn zending in de wereld. Ons project mag daarvan een klein onderdeel zijn!

Ds. Ruud Stiemer

Vast en wacht

*Ik wacht en zie je openbloeien
In de stralen van de zon
In de regen zal je groeien
Ik wacht en zie je openbloeien
Ik zei toch dat ik wachten kon?*

Wacht ~ Acda & De Munnik

Het begon toen ik ging werken. Toen nog wonend op mijn kleine studentenkamertje kwam ik afgepeigerd thuis. Nog niet gewend aan het werkende ritme warmde ik het eten op dat ik bij de toko om de hoek had gehaald. In mijn kamer stond alleen een bed, een tafel en een kast. Ik kon dus geen kant op en plofte 's avonds maar op het bed om de televisie aan te doen. Meestal zapte ik eerst wat. Het NOS journaal haalde het meestal niet, want de wereldebekommeringen paste er echt niet bij in mijn hoofd. Nee, ik had iets lichter verteerbaars nodig om zo even te ontsnappen aan de hectiek van mijn eigen leven. Mij gewoon even te richten op de fictieve wereld van soap en drama. Sinds die tijd kan ik, met licht schaamrood op mijn kaken, mijzelf een soapkijker noemen.

Gewoontes – goed of slecht - zijn zo ontwikkeld, maar minder makkelijk te doorbreken. Inmiddels ben ik vijf jaar een werkende burger en heb ik mijn studentikoze kamertje verruild voor een statig appartement. Maar de eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat ik nog steeds graag op de bank plof om mijn avond zappend door te brengen kijkend naar de populaire talkshow *De Wereld Draait Door*, de emotionele interacties in *Goede Tijden Slechte Tijden* en het medisch drama *Grey's Anatomy*. Tegen het einde van de avond voel ik mij oppervlakkig en ga ik onvoldaan naar bed.

Maar niet deze veertig dagen! Robin stelde namelijk voor om samen te gaan vasten om ons voor te bereiden op het paasfeest. We hebben daarom een gewoonte gezocht waar we ons van wilden onthouden om zo tijd over te houden en bewust te zijn van de lijdenstijd. Sinds Aswoensdag gaat voor 20.30 u de televisie niet meer aan in ons huis. Nu had ik verwacht dat dit toch het een en ander zou veranderen. Dat het mij ruimte en tijd zou geven voor spirituele ervaringen, zodat ik opeens wel toegewijd ben om te bidden of spontaan het verlangen krijg om de Bijbel te lezen. Deze gedachte blijkt een utopie. Hoewel ik echt tijd overhoud, gebruik ik die bijvoorbeeld voor het schrijven van deze column, maar is mijn geestelijk leven nog steeds niet erg sprankelend. Of zie ik nu toch wat over het hoofd?

Terwijl ik naar mijn werk loop, komt opeens een liedje in mijn hoofd. *Acda & De Munnik* zingen: *'Ik wacht en zie je openbloeien, in de stralen van de zon. In de regen zal je groe-ien'*. Dit liedje is tijdens een zeer welkome wintersportvakantie menigmaal in de auto langsgekomen. Ik krijg het maar niet uit mijn hoofd en loop te mijmeren wat zij nu met deze tekst bedoelen. Voor wie is het geschreven? Wat moet er openbloeien? En wie is er aan het wachten? En plots ontstaat zomaar de gedachte dat het misschien wel op mijn vragen slaat. Dat in mijn drukke bestaan een grote omslag niet zomaar kan, maar ik langzaam weer mag groeien om open te bloeien. Het vasten geeft mij de tijd om intenser op zoek te gaan naar mijzelf, mijn naasten en God. Het besef dat er iemand is die op mij wacht, geeft lucht, biedt ruimte en brengt hoop! Ik vast en Hij wacht!

Martine ten Hoopen

Collecten

OPBRENGSTEN:

Januari totaal	€	1.239,66	februari totaal	€	1.528,76
Kerk	€	133,56	Kerk	€	499,63
Diaconie	€	409,75	Diaconie	€	292,85
Wijkkas	€	166,79	KiA werelddiac.	€	202,90
Koffiebus	€	22,34	KiA 40-dg.tijd	€	191,37
Aandachtscentrum	€	92,10	Wijkkas	€	342,01
Oecumene	€	135,25			
Catechese & educatie	€	153,27			

DOELEN IN DE KOMENDE TIJD:

ZONDAG 5 APRIL: JOP - Een open hand voor kinderen.

Het is Pasen. Kerken vieren feest. Maar het verhaal van de opstanding van Jezus uit de dood is niet voor ieder kind direct begrijpelijk. Lotte, 7 jaar, heeft haar moeder verloren aan kanker. Wat betekent een open graf voor haar? Op zo'n moment is het waardevol dat er iemand is die een goed gesprek over het leven met Lotte kan voeren. *JOP, Jeugdorganisatie van de Protestantse Kerk*, ondersteunt kinderwerkers in de kerk en ouders om dit soort gesprekken aan te gaan. Met trainingen, tips en materiaal. Het verhaal van Pasen gaat door!

ZONDAG 19 APRIL: De stichting *Present* helpt Hagenaars in nood.

Bijvoorbeeld met tuinieren, een woning opknappen, verhuizen of een gezellige middag in een verzorgingshuis. Door de inzet van 120 groepjes vrijwilligers (o.a. uit kerken) worden mensen geholpen. In 2011 deden we dat als CTK op startzaterdag. U kunt zich nog altijd aansluiten door vrijwilliger te worden en/of *Present* financieel te steunen! Meer weten? Kijk op: www.presentdenhaag.nl of vraag een van de diakenen.

ZONDAG 26 APRIL: Kerkmuziek, het kloppend hart van de gemeente.

Kerkmuziek is meer dan alleen het indrukken van de juiste toetsen. Goede kerkmuziek, gespeeld op een instrument en gezongen door cantorij of gemeente, spreekt het hart op een heel eigen wijze aan. Daarom is het belangrijk dat er een adres is voor alle vragen die op dit terrein kunnen spelen: de *Protestantse Kerk*. Met de bijdrage aan deze collecte worden passende materialen gemaakt en gemeenten ondersteund bij het begeleiden van de eredienst.

Zomaar een wijsheid ...

Het leven is als een puzzel; voor ieder die hem maakt, ontbreken er wel een paar stukjes

Mijn favoriete gedicht

Zee

*Ik wil alleen zijn met de zee
ik wil alleen zijn met het strand
ik wil mijn ziel wat laten varen
niet mijn lijf en mijn verstand.*

*Ik wil gewoon een beetje dromen
rond de dingen die ik voel
en de zee, ik weet het zeker
dat ze weet wat ik bedoel.*

*Ik wil alleen zijn met de golven
ik wil alleen zijn met de lucht
ik wil luisteren naar mijn adem
ik wil luisteren naar mijn zucht.*

*Ik wil luisteren naar mijn zwijgen
daarna zal ik verder gaan
en de zee, ik weet het zeker
zal mijn zwijgen wel verstaan.*

Toon Hermans

Ik ben in 1951 op Scheveningen geboren en woonde 10 minuten van het strand. Het was zo gewoon om daar met je zussen en broers te zijn. Een fles gazeuse of limonadesiroop namen wij mee. Onze vakanties waren de duinen, strand en zee. Met mijn broer speelde ik op de golfbrekers en wij wisten van het gevaar van eb en vloed.

Ik hou van de zee, het woeste en de kalmte. De herinneringen zijn mooi en dat is goed.

Gerda Visser-de Bruin

Voor het volgende gedicht geef ik de pen door aan Jeannette Ammeraal.

Wil jij graag bewuster en duurzamer leven maar weet je niet goed waar te beginnen? Wil je weten welke organisaties zich bezighouden met milieu en duurzaamheid en wat zij precies doen? Wil je meer leren over het milieu en andere mensen ontmoeten die geïnteresseerd zijn in eco-vriendelijk leven? Hou jij van festivals, biologisch eten, eerlijke producten en praktische activiteiten in een gezellige, educatieve omgeving?

Kom dan vooral naar *Earth Day 2015* op 18 april in de *Christus Triumfatorkerk*. Dit eenmalige evenement brengt de wereldwijd gevierde *Dag van de Aarde* naar Den Haag zodat we samen met de internationale gemeenschap tot actie voor de aarde kunnen overgaan.

Wat: *Dag van de Aarde Nederland* (Den Haag, Bezuidenhout)

Wanneer: zaterdag 18 april van 11 tot 15 u

Lokatie: *Christus Triumfatorkerk*

Waarom: om op een praktische, feestelijke manier eco-vriendelijker te leren leven.

Toegang: gratis

Dit evenement is een initiatief van onze kosten en eco-auteur Kristin Anderson, die vanuit haar Amerikaanse achtergrond gewend is aan de jaarlijkse viering van *Earth Day*. Bij de organisatie krijgt ze hulp van Mildred Berenschot (bodemdeskundige) en CTK-ers Ineke van den Berg en Frouckje van der Wal.

De *Dag van de Aarde Nederland 2015* belooft een gaaf evenement te worden voor iedereen die van kleinschalige festivals houdt, meer wil leren over het milieu en geïnteresseerd is in praktische tips om handen en voeten te geven aan een eco-vriendelijke manier van leven.

Verschillende non-profit organisaties uit de milieusector werken belangeloos mee. Op de dag zal er eten, drinken en muziek zijn, kunnen er eerlijke en duurzame producten worden gekocht bij diverse kraampjes waaronder die van de *Fair-Trade werkgroep* uit onze kerk en zijn er lezingen en workshops.

Deelnemen of helpen als vrijwilliger? Kijk voor meer informatie op:

www.earthdaynetherlands.wordpress.com

of spreek Kristen, Ineke van den Berg of Frouckje van der Wal aan.

Van Zondag tot Zondag

In deze rubriek vindt u nadere informatie over de vieringen in de komende periode. Over de ontbrekende zondagen is geen nadere informatie bekend. Een volledig (be-
nopt) overzicht van de kerkdiensten vindt u op de volgende bladzijde.

Stille week

Zondag 29 maart is het *Palmzondag*. Traditioneel wordt dan het verhaal van de intocht gelezen, maar ook alvast het lijdensverhaal dat in de week die volgt centraal staat. Dit jaar zal het koor *New Creation* uit Zoetermeer, onder leiding van Hans Buis, een themadienst verzorgen getiteld 'Jullie mogen mij niet, he?' Door middel van samenzang, koorzang en Bijbelteksten nemen ze ons mee in het lijdensverhaal van Jezus Christus. Speciale aandacht is er voor Judas.

Donderdag 2 april is het *Witte donderdag*. In deze dienst, die om 19.30 u begint, staat de laatste maaltijd die Jezus met zijn leerlingen hield centraal. We lezen het verhaal en in de kring zullen ook wij de maaltijd vieren.

Goede Vrijdag 3 april, In de viering gedenken we het lijden en sterven van Jezus Christus onze Heer. De viering begint om 19.30 u.

Stille Zaterdag, 4 april, is om 21 u de Paaswake. De nacht waarin het licht van Christus weer gaat stralen en wij de boodschap van de opstanding van onze Heer aangezegd krijgen. Tevens zal er in deze dienst ruimte zijn voor de doopgedachtenis en het ontvangen van een persoonlijke zegen.

Zondag 5 april, Pasen, vieren we uitbundig de opstanding van de Heer. We lezen Johannes 20 : 1-18 en zingen het 'U zij de glorie'!

Zondag 19 april: 'Geloven met al je zintuigen' is het thema voor deze dienst. We lezen hiervoor uit het eerste hoofdstuk van Hooglied, een Bijbelboek dat alle zintuigen activeert als ze spreekt over de relatie tussen God en mens. Net zoals de schrijver van de eerste Johannesbrief. Maar wat betekent *Geloven met al onze zintuigen* voor ons?

Zondag 26 april, zondag *Jubilate*, lezen we Johannes 10 : 11-16.

Voor wie een eitje wil tikken ...

U bent van harte uitgenodigd voor het ontbijt voorafgaande aan de paasmorgendienst op 5 april a.s.

Aanmelden kan via de flipover in de hal van de kerk of bij ondergetekende. Graag tot dan!

Marieke van Vliet

Kerkdiensten

Een beknopt overzicht. Voor nadere informatie: zie de rubriek
Van zondag tot zondag.

Elke zondag creche en kindernevendienst

<u>maart:</u>	<u>tijd:</u>	<u>voorganger:</u>	<u>organist:</u>	
zo 29	10.00 u	ds. Berit Bootsma	Hans Buis	passiespel

april:

do 2	19.30 u	ds. Berit Bootsma	Arie Kraaijeveld	Witte Donderdag
vrij 3	19.30 u	ds. Ruud Stiemer	Christian Hutter	Goede Vrijdag
za 4	21.00 u	ds. Berit Bootsma	Gert Jan Hol	Stille Zaterdag
zo 5	10.00 u	ds. Ruud Stiemer	Christian Hutter	Pasen
zo 12	10.00 u	ds. Roel Bosch	Arie Kraaijeveld	
zo 19 *	10.00 u	ds. Berrit Bootsma	Danny Spaans	Doopzondag
zo 26	10.00 u	ds. Ruud Stiemer	Arie Kraaijeveld	

* de *Werkgroep Wereldwinkel* is met een stand aanwezig in de hal van de kerk.

Overige vieringen

VIERING CENTRUM BEZUIDENHOUT

Op vrijdag 3 april, Goede Vrijdag, zal een viering worden gehouden in een van de zalen van *Centrum Bezuidenhout*. De aanvang is om 15 u. Voorganger is ds. Ruud Stiemer.

Kerkdiensten in Landscheiding

<u>maart:</u>	<u>tijd:</u>	<u>voorganger:</u>	
zo 29	14:30 u	ds. Wout Huizing	Heilig Avondmaal

april:

do 2	14:30 u	ds. Berit Bootsma	Heilig Avondmaal
vrij 3	14:30 u	Mark van der Laan	
zo 5	14:30 u	Mark van der Laan	
zo 26	14:30 u	ds. Ruud Stiemer	

Doopzondagen 2015

De eerstvolgende doopzondag is:

- 19 april 2015

De volgende doopzondagen in 2015 zijn:

- 21 juni,
- 6 september
- 8 november

Wilt u van deze mogelijkheid gebruikmaken dan kunt u (graag minimaal vier weken van tevoren) contact opnemen met een van de wijkpredikanten.

Agenda

(Voor zover niet anders is aangegeven vindt een en ander plaats in de Christus Triumfatorkerk)

Elke donderdag van 13.30 – 16.00 u: Handwerkclub

Elke vrijdag van 13 tot 14 u spreekuur ds. Ruud Stiemer in de kerk.

Elke vrijdag om 18 u: *Maaltijdproject.*

Elke 3^e dinsdag om 13 u: stilteactie tegen de armoede op het Plein

maart: tijd:

31	19.45 u	Moderamen
31	20.00 u	Cursus <i>Oefenen in levenskunst</i>

april:

1	19.30 u	Repetitie musical – locatie: <i>Duinzichtkerk</i> (zie blz. 7)
4-5	22.00 u	<i>Nacht van de Hoop</i> – locatie <i>Grote Kerk</i> (zie blz. 8)
8	19.30 u	Repetitie musical – locatie: <i>Duinzichtkerk</i>
9	12.30 u	Pauzeconcert
9	19.15 u	(-19.45 u) U kunt spreken met de visitatiecommissie (zie blz. 30)
9	19.45 u	Kerkenraad
10-11		Bazar in de <i>Noorderkerk</i> (voor openingstijden zie blz. 36)
11	15.00 u	Klassiek Middagconcert (laatste in een serie van vier)
14	20.00 u	Bijbelkring <i>Via Biblia</i>
15	19.30 u	Repetitie musical – locatie: <i>Duinzichtkerk</i>
16	19.30 u	Bijbel- /gebedsgroep o.l.v. ds. Ruud Stiemer
16	20.00 u	cursus <i>Oefenen in levenskunst</i>
18	9.30 u	Kerkenradenochtend combinatie Haagse Hout (zie blz. 9)
18	11.00 u	(-15 u) <i>Dag van de Aarde</i> (zie pagina 16)
21	18.00 u	Eetgespreksgroep
22	11.00 u	Voorjaarsmiddag <i>Team Meeleven</i>
22	19.30 u	Repetitie musical – locatie: <i>Duinzichtkerk</i>
23	12.30 u	Pauzeconcert
23	20.00 u	Oecumenische lezing prof. Noordegraaf (blz. 20)
29	20.00 u	Thema-avond <i>Spiritualiteit</i> – <i>Duinzichtkerk</i> (blz. 32)

De kerk als stoplap in de zorg

Op donderdag 23 april a.s. om 20 u zal prof. dr. Herman Noordegraaf, bijzonder hoogleraar diaconaat aan de *Protestantse Theologische Universiteit* in Amsterdam en Groningen, voor oecumenisch *Haagse Hout* een lezing geven in de Melchiorzaal van de *Paschaliskerk* (Paschalispad 3) met als titel *De kerk als stoplap in de zorg*.

De rol van de diaconie in een veranderende welvaartstaat, waarin de gezondheidszorg terugtreedt, is in deze tijd een bijzonder actueel onderwerp niet alleen voor de ouderen ons en verdient aandacht. Het is daarom dat de Commissie *Oecumenische Samenwerking Haagse Hout*, waarvan dit evenement uitgaat, deze lezing van harte bij u aanbeveelt. U hoeft zich niet van te voren op te geven. Neem vooral uw vrienden en kennissen mee. De toegang is gratis.

Namens de Commissie Oecumenische
Samenwerking Haagse Hout,
ds. Berit Bootsma

NB:

Samenstelling Commissie Oecumenische Samenwerking:

- Protestantse Gemeente Archipel-Benoordenhout
- Maria Sterre der Zee Parochie
- Christus Triumfatorkerk
- Doopsgezinde en Remonstrantse kerk in Den Haag

OPROEP autodienst

Voor het ophalen voor en thuisbrengen na de zondagsdienst zoeken we nog een chauffeur (m/v), die eens in de vier weken, volgens rooster, drie dames van de Ametisthorst kan rijden. Het huidige rooster loopt nog t/m april, maar vanaf mei willen we graag een vierde en - als het kan zelfs - een vijfde chauffeur erbij hebben.

Aanmelden s.v.p. bij Wouter Muller:
e-mail: muller.pronk@casema.nl

Zomaar een wijsheid...

Volg je hart, want dat klopt.

Plantaardig

De wereld om ons heen zit op het eerste gezicht eenvoudig in elkaar: de grond waarop je staat - maakt niet uit of het laminaat, marmer, asfalt of zand is - is dode materie, net als het water van zee en rivier. Ook de lucht die we ademen en die ons bij storm omver dreigt te blazen, is levenloos. Daarnaast heb je 'levende natuur', materie waarin de levensgeest zit. Natuur is ook makkelijk in te delen, nl. in opklimmende graad: planten, dieren en mensen. Planten staan op het laagste niveau; ze groeien en bloeien, maar kunnen zich niet verroeren. Dieren kunnen wel gaan en staan waar ze willen en sommige zijn behoorlijk slim, maar echte doordenkers zijn het niet. De mens is duidelijk de kroon van de schepping, want hij (m/v) is erg beweeglijk, heeft een grote hersenpan en kan bijna alles doen en maken wat hij kan bedenken. Hij kan afdalen in de diepte van de aarde en de zee. Hij beklimt de hoogste bergen en presteerde het zelfs naar de maan te reizen en weer terug. Dat zie ik begonia's, regenwormen en koalabeertjes op eigen houtje niet doen ...! Steekt de wereld echt zo simpel in elkaar?

Waarom denken wij onszelf dan nogal eens plantaardige eigenschappen toe?

Wij 'planten ons voort'; daar komt 'zaad' aan te pas. een embryo is een 'ongeboren vrucht' Een baby'tje groeit als 'kool' en als daar wat aan schort, is het al gauw een 'kaspantje'. Na een flinke griep zie je er 'verlept' uit. 'De appel valt niet ver van de boom'. Iemand noem je een 'kruidje-roer-mij-niet' of een 'zuurpruim'. Het mensenleven is 'groeien, bloeien en verwelken'.

Is het mensdom dan toch minder hoog verheven boven het plantenrijk en hebben we er meer mee gemeen dan je in eerste instantie zou denken? En als dat zo is, hebben planten dan misschien een soort bewustzijn of zelfs een vorm van intellect?

Daar lijkt het soms wel op! Om dicht bij huis te blijven: bij onze kerk staan bomen en die veroorzaken 'wortelopgroei', d.w.z.: de wortels drukken links en rechts stoeptegels omhoog. Dat is erg vervelend, want je kunt makkelijk pols of heup breken als je over zo'n scheve tegel struikelt en valt. Daarom heeft de klussenploeg onlangs geprobeerd het plaveisel te herstellen, maar dat bleek onbegonnen werk! Elke boom stuurt ondergronds zijn wortels eropuit in alle richtingen. En die wortelstelsels overlappen elkaar ook nog eens. Een wortel gedroeg zich als kerkganger; hij was op weg naar de deur onder de toren, twaalf meter van de boom verwijderd! Een tweede ging tussen de kerk en de toren door en draaide toen om, om onder de toren door weer terug te gaan ...

Wat bezielt zo'n wortel om zover van z'n thuisbasis verder te groeien en wat bepaalt zijn grillige gang ondergronds? Hoe beslist de wortel om rechtdoor te groeien dan wel links- of rechtsaf te slaan? Bomen hebben geen centraal zenuwstelsel dat de wortels aanstuurt; elke wortel lijkt autonoom zijn gang te gaan op zoek naar voedsel en water.

Maar dat groeiproces staat wel ten dienste van de boom als geheel. Wonderlijk! Helemaal verbazingwekkend vind ik sommige 'vleesetende' planten. Daarvan zijn er soorten die een dichtklappende val toepassen om insecten te vangen. Zo'n klapval bestaat uit twee bladhalften die zich snel kunnen sluiten en een traliewerk van uitsteeksels maakt ontsnappen onmogelijk. Dat dichtklappen kost de plant veel energie, dus hij gaat er spaarzaam mee om. Daarom zitten binnenin per blad meerdere

voelhaartjes. Als een hartje wordt aangeraakt, registreert de plant dat onmiddellijk, maar doet nog niets. Als binnen enkele seconden een tweede hartje wordt aangestoten, klapt de val ineens dicht. Deze plant heeft dus gevoel voor tijd en kent een vorm van tellen! Ook maakt hij onderscheid tussen de ene beweging en de andere; regendruppels en windvlagen negeert hij. Een groot insect zal eerder twee verschillende hartjes aanraken, waardoor de val sneller zal dichtklappen dan bij een klein insect. Zo'n plant heeft dus ook efficiëntie hoog in het vaandel. Tussen de dichtgeklapte bladeren komt een afscheiding vrij die het gevangen insect langzaam verteert; de plant neemt de voedingsstoffen op en van het insect blijft alleen het lege omhulsel achter ... Soortgelijke planten herinneren me aan SF-verhalen. Clarke schreef *De tegenstribbelende orchidee*. Een wat eenzaam en zonderling mannetje kweekte orchideeën. Een soort was wel heel bijzonder, want die bleek gek op vlees. Toen de plant zo'n anderhalve meter hoog was, verorberde hij een pond sukadelappen per dag en in de kas stonk het als in een smerig slachthuis ... De orchideeënman werd in de weekenden gekweld door een dominante tante die z'n rustdagen met haar luidruchtige bezoek verpestte. Ten einde raad besloot hij haar als een copieus zondagsmaal aan de orchidee aan te bieden. Bij het zien van tante kromp de plant echter ineem, overweldigd door haar dictatoriale persoonlijkheid. Tante vatte een grote liefde voor de plant op en voortaan komt ze minstens twee keer in de week extra op bezoek bij arme neef ... ! Windham schreef een indringend verhaal over de *Triffids*, planten die niet wortelen, maar zich op drie 'voeten' vrijelijk kunnen bewegen en die mensen aanvallen met een zwiepende giftige stengel ... Als je de film die erover gemaakt is, hebt gezien, slaap je een paar nachten onrustig, zo indringend komen de beelden op je af! Die twee verhalen berusten uiteraard op fantasie, maar de werkelijkheid is soms ook verbazingwekkend, bijna ongeloofwaardig. Planten zijn helemaal niet zo weerloos en flegmatiek. Planten nemen hun omgeving waar en reageren op een complexe wijze door beslissingen te nemen en actie te ondernemen. Zo geïnterpreteerd is het begrip 'intelligentie' wel degelijk van toepassing. Een experiment toont dat aan. Als je bijvoorbeeld warkruid, een parasitaire plant, twee mogelijke 'gastheren' aanbiedt, zoals mais en tarwe, dan gaat het kruid eerst cirkelen in z'n omgeving en dan groeit het in de richting van de tarweplant. Het maakt die keuze op basis van chemische analyse; het kruid 'weet' daardoor dat tarwe hem beter kan voeden dan mais. Planten kunnen zich niet voortbewegen, maar ze kunnen een buurman wel wegduwen of overschaduwen en ook ondergronds gaat hij de strijd aan met concurrenten. Een plant die wordt belaagd door een rups kan niet vluchten, maar hij kan z'n aanvallers wel bestrijden met chemische wapens. Sommige kunnen ook een chemisch SOS-sigitaal afgeven dat roofinsecten, die wel een rupsje lusten, aantrekt. Listig! Soms geeft de plant die wordt aangevallen en het niet redt, een chemisch signaal af dat soortgenoten in de buurt waarschuwt opdat die zich tijdig kunnen teweerstellen.

Heb je ooit zo tegen het plantenrijk aangekeken? De boom als medeschepsel, de krokus als naaste? De Indianen hadden wat dat betreft veelal een dieper inzicht dan wij. Zij hadden vaak eerbied voor alles wat 'Moeder Aarde' voortbracht. Alle planten, dieren, vogels, vissen, en ook bodem en water, waren in hun denken van elkaar afhankelijk en wezenlijk om het leven in stand te houden. Zij vonden het belangrijk alles wat de Aarde biedt te respecteren, ervan te houden en er goed voor te zorgen, opdat de huidige en de toekomstige geslachten ook kunnen leven. Het was traditie dat als je planten oogstte, bomen kapte of dieren doodde voor eten, kleding

of onderdak, dat gepaard liet gaan met gebed en dank aan de Schepper. Kom daar bij ons eens om met onze onafzienbare maisvelden, oliepalimplantages en rap verdwijnende regenwouden.

De psalmdichter is het eens met de Indiaan als hij zegt: "*Goed is de HEER voor alles en allen, hij ontfermt zich over heel zijn schepping.*"

Adriaan Sala

(informatie deels uit artikel in TROUW d.d. 28 januari 2015)

Vakantieweek Lunteren

Ieder jaar verzorgt de reiscommissie van de PCOB een vakantieweek in een hotel in Nederland. Dit jaar in het Parkhotel *Hugo de Vries* in Lunteren in de week van zaterdag 13 tot zaterdag 20 juni 2015. Het betreft een verblijf met volpension: dus elke dag volledige maaltijden en de hele week koffie en thee. Zondagmorgen gaan we naar de plaatselijke kerk. Doordeweek zijn er vier aantrekkelijke halve dagtochten inclusief consumpties en toegangsprijzen. En 's avonds gevarieerde programma's.

De prijs is € 589,- per persoon in een 2-persoonskamer en € 661,- in een 1-persoonskamer. Het hotel heeft ruime kamers met douche en toilet. De bus die ons er brengt vertrekt van de *Shalomkerk* in Den Haag-Zuidwest.

Het is een gezellige zorgeloze reis met Hagenaars en Hagenezen. Zo'n dertig mensen gaan al jaren mee. Als u deze reis wilt meemaken vraag dan snel een inschrijfformulier aan bij:

de Reiscommissie van de PCOB afdeling Den Haag,
Melis Stokelaan 75, 2543 GE Den Haag
tel.: 070 3097936 / e-mail: van.delft@hetnet.nl.

Inlichtingen kunt u ook verkrijgen bij:

Adriaan en Rita van der Linden
tel.: 070 3856138 / e-mail: lalinden@wxs.nl.

Zomaar een wijsheid ...

Intelligentie krijgt men mee, wijsheid moet men leren.

Talent gezocht

VERSLAG GEMEENTEAVOND 11 MAART

Op een woensdagavond in maart verzamelde een geïnteresseerde groep gemeenteleden zich in de Tabé Zijlstraal voor de gemeenteavond die als titel had: *Talent gezocht*. Terwijl van beneden de klanken van de musicalgroep zachtjes doordrongen (en wij dus de talenten van andere gemeenteleden konden horen) verdiepten wij ons in onze eigen talenten.

De eerste helft van de avond werd besteed aan het maken van een gaventest en het doorpraten over de resultaten. Dat leidde onder de aanwezigen tot een geanimeerd gesprek over de herkenbaarheid en de soms toch ook verrassend lage scores. Gelukkig bleek de groep over een breed scala van gaven te beschikken, van het talent om te geven tot het talent van leidinggeven. Voor wie de avond gemist heeft, maar het wel leuk vindt om een keer een gaventest te doen; op www.gaventest.nl is online een gaventest te vinden.

De tweede helft van de avond werd eerst besteed aan enkele lopende zaken waar de kerkenraad zich mee bezighoudt. Er werd onder andere gesproken over de ontwikkelingen na de sluiting van *Kruispunt* (waarover u elders in dit nummer van *Samenspel* meer kunt lezen), het visietraject binnen de *Gereformeerde Kerk 's-Gravenhage-Oost* en de financiën van onze gemeente. Daarna kwam het nieuwe beleidsplan ter sprake. Dit is opgesteld na een brainstormavond in november 2014. Tijdens deze avond hebben we met een groep gemeenteleden gekeken naar het oude beleidsplan en naar onze plannen voor de toekomst. Alle input, dromen en plannen zijn samengevat in het beleidsplan 2015-2018. Deze komt beschikbaar op de website. Bij onze scriba Bronne Pot kunt u een exemplaar aanvragen. Daarnaast zullen we de komende maanden met regelmaat een deel van het beleidsplan onder de aandacht brengen.

Voor nu sluit ik dit verslag af met de visie en missie van de CTK, zoals vermeld in het beleidsplan:

MISSIE

De *Christus Triumfatorkerk* is een protestantse wijkgemeente in Bezuidenhout en Mariahoeve, Den Haag en maakt deel uit van de *Protestantse Kerk in Nederland* (PKN). De wijkgemeente wordt gevormd door leden van twee plaatselijke kerken in Den Haag, te weten de *Protestantse Gemeente te 's-Gravenhage* (PGG) en de *Gereformeerde Kerk 's-Gravenhage-Oost* (GKO).

Als wijkgemeente wil de *Christus Triumfatorkerk* gestalte geven aan de liefde van God voor de mens door Jezus, de gestorven en opgestane Heer. Zij wil meewerken aan Zijn Koninkrijk. Hiervoor hebben we Zijn hulp en inspiratie door de Heilige Geest nodig. De *Christus Triumfatorkerk* wil de vreugde die zij als gemeente vindt in Christus delen met elkaar en anderen.

VISIE

De *Christus Triumfatorkerk* is een gemeente die met haar beide benen in de wijken Bezuidenhout en Mariahoeve staat. De centrale ligging van de kerk biedt mogelijkheden om het gebouw voor verschillende doelstellingen open te stellen en de wijk zodoende bekend te maken met het gebouw en gemeente.

De *Christus Triumfator*kerk wil een open gemeente zijn waar plek is voor iedereen, waar verschillende generaties bij elkaar komen, waar mensen zichzelf kunnen zijn en waar ruimte is voor diverse opvattingen. Het vormen van een gemeenschap die op informele manier naar elkaar omziet, wordt als waardevol ervaren.

Als gemeente hecht de *Christus Triumfator*kerk aan een wekelijkse dienst die als rustpunt in de week fungeert en die op eigentijdse wijze wordt ingevuld.

De *Christus Triumfator*kerk ziet zich zelf als een deel van de wereldwijde gemeenschap van volgelingen van Jezus Christus en daarmee als onderdeel van de kerk wereldwijd.

Namens alle aanwezigen, ds. Berit Bootsma

Zomaar een wijsheid ...

Waar je talenten en de behoeften van de wereld elkaar kruisen, ligt je roeping.

Aristoteles

Budgetmaatjes070

STEK
voor Stad en Kerk

zoekt nieuwe vrijwilligers!

"Als iemand het even niet redt, moet de maatschappij bijspringen. Daarmee bedoel ik niet de overheid, maar wij als maatschappij zelf. En als je er zo over denkt, moet je je dus wel inzetten voor een ander."

Aan het woord is Sander, maatje bij *Budgetmaatjes070*. Sander is gekoppeld aan een mevrouw met schulden. Hij biedt haar een helpende hand in het op orde brengen van haar administratie, maar ook een luisterend oor.

14% van de Haagse huishoudens moet rondkomen van een laag inkomen en steeds meer mensen komen in aanraking met schulden. Het aantal klanten neemt snel toe, dus we zijn dringend op zoek naar nieuwe maatjes! Heb jij mensenkennis en administratieve vaardigheden en wil je je concreet inzetten voor iemand anders? Word dan maatje bij *Budgetmaatjes070*! Als maatje van *Budgetmaatjes070* volg je een training, die deels door de gemeente Den Haag wordt gefaciliteerd. Daarnaast organiseert *Budgetmaatjes070* intervisieavonden en verdiepende thema-avonden en word je als maatje begeleid.

Budgetmaatjes070 is onderdeel van *Stek, voor stad en kerk*. *Stek* wil mensen stimuleren om zich met elkaar te verbinden en elkaar te beschermen, elkaar te versterken en te bezielen. *Stek* heeft projecten in Den Haag en locaties in buurten en wijken, waarin vijftig professionals samen met achthonderd vrijwilligers vooral kwetsbare en gemarginaliseerde mensen proberen te bereiken.

Heb je interesse of vragen? Neem dan contact op met:

- Pauline Eggink (peggink@stekdenhaag.nl)
- Annemieke Leidekker (aleidekker@stekdenhaag.nl),

Van de ZWO-commissie

LAAT DE MENSEN IN GHANA STRALEN!

Via *Wycliffe Bijbelvertalers* hebben we een geweldig bericht uit Ghana ontvangen. De volgende anekdote ligt daaraan ten grondslag.

Ergens op het platteland van Ghana, aan de muur van klein kerkje, hing een poster met daarop een oude man die een boek las. Opvallend was de stralende lach op zijn gezicht. Op een dag vroeg een van de kinderen in de kerk waarom de man op de poster eigenlijk lachte.

De voorganger vertelde dat de man voor het eerst in het evangelie van Lucas las. In zijn eigen taal! En dat hij daarom zo blij was. "En...", zo voegde hij er aan toe, "op een dag zal jij net zo lachen als die man. Dan zullen wij ook de Bijbel in onze eigen taal hebben."

Dat geweldige moment is nu aangebroken! In Ghana en de buurlanden Togo en Burkina Faso wordt er deze dagen veel gelachen en gedanst dankzij het werk van de Bijbelvertalers van *Wycliffe*.

Overall waar de Bijbel opgaat in de eigen taal zien we die stralen lach. Miljoenen mensen wachten nog op een vertaling. Helpt u mee?

Giro NL44RABO 01452886 76 t.n.v. *Wycliffe Bijbelvertalers* te Driebergen-Rijssenburg.

KERK IN ACTIE WERELDDAG

Samen zijn we '*kerk in actie*'. Wereldwijd worden wij met elkaar verbonden. Daarom bent u op zaterdag 25 april van harte welkom op de *Kerk in Actie Werelddag*.

Tijdens dit jaarlijkse evenement wordt u geïnspireerd door verhalen van medechristenen en ontmoetingen met partnerorganisaties van *Kerk in Actie* uit de hele wereld. Karin van den Broeke, praeses van de PKN, denkt 's morgens met u na over het thema *Geloven in delen*, terwijl er 's middags interessante workshops zijn. Deze dag duurt van 10 tot 15.30 u. en vindt plaats in Zalencentrum Ermelo. Stationsstraat 137, 3851 ND in Ermelo. De entree is gratis en inclusief lunch (een vrijwillige bijdrage in de onkosten is welkom). Meer informatie en aanmelden: via www.kerkinactie.nl/werelddag

Namens de commissie ZWO wens ik u goede paasdagen.

Reidans ...

Een rubriek waarin de lezers van Samenspel de gelegenheid krijgen hun verhaal te laten rondzingen in de gemeente. Een beetje te vergelijken met de wave: de een steekt de ander aan, tot we de hele gemeente rond zijn. Deze keer Piet Visser .....

In juni 2014 moest *Kruispunt*, het kerkelijk centrum van de hervormde gemeente in de Mariahoeve, haar deuren sluiten. Sindsdien hebben veel leden van deze gemeente hun weg naar de *CTK* gevonden. Een van hen is Piet Visser. Samen met zijn vrouw Clara is hij intussen niet meer weg te denken van de achterste banken in onze kerkzaal, terwijl zij na de dienst , maar ook bij andere bijzondere gelegenheden, steevast te vinden zijn aan de koffietafel.

Piet is geboren in 1930 in Goudswaard in de Hoeksche Waard, waar hij samen met zijn drie broers opgroeide en de Mulo in Oud Beijerland bezocht. Aan die opleiding kwam abrupt een eind toen de Duitsers het plan opvatten om een deel van de Hoeksche Waard onder water te zetten om een landing van de geallieerden op de Hollandse kust te voorkomen. Het gezin werd geëvacueerd, waarbij twee broers onderdak vonden bij familie in Den Haag, terwijl Piet met zijn moeder en zijn derde broer werden ondergebracht in Klaaswaal. Vader Visser was al in 1930 overleden.

Geen school ... dan maar aan het werk. Piet ging aan de slag bij de plaatselijke bakker die wel wat hulp kon gebruiken. Eind 1945 werd het gezin herenigd toen het een woning in de Maystraat kreeg toegewezen. Naast hun werk pakten alle vier de broers hun studie weer op tijdens de avonduren.

Wonende in Bezuidenhout maakten de Vissers deel uit van de hervormde gemeente rondom de *Goede Vrijdagkapel*, later de *Goede Vrijdagkerk*, waar Piet en zijn broers actief waren als collectant en deel uitmaakten van de Commissie van Ontvangst; helemaal in stijl met streepjespak en grijze handschoenen! Moeder Visser was in die tijd actief in de soos. Piet vond werk als banketbakker bij restaurant annex tearoom en banketbakkerij 'Scheffers' op de lijnbaan in Rotterdam. Later, toen die zaak werd verkocht, vond hij een nieuwe baan als medewerker algemene zaken bij een bekende verzekeringsmaatschappij. Daar maakte hij de overgang mee naar het automatiseringstijdperk.

In 1957 trouwde Piet met Clara, dochter van de slager in zijn geboortedorp en buurmeisje uit zijn vroege jeugdijaren. In 1959 verhuisde het jonge gezin naar de Mariahoeve. Toen daar in het begin van de 60er jaren Kruispunt werd gebouwd, sloten zij zich bij die gemeente aan. Ook daar was Piet actief als vrijwilliger. Daarbij ging zijn interesse niet alleen uit naar de kerkgangers, die door hem als lid van de Commissie van Ontvangst welkom werden geheten, maar ook naar de grond rondom de kerk. Als rechtgeaarde polderjongen had hij plezier gekregen in tuinieren, een hobby die hem zijn hele verdere leven zou bijblijven. Die interesse kwam goed van pas toen er vrijwilligers werden gezocht om de tuin rondom de kerk te onderhouden. Samen met andere gemeentelieden is hij dat blijven doen tot op de dag dat Kruispunt haar deuren moest sluiten.

Piet is nu 85 jaar. Dat hij tot een sterk geslacht hoort, mogen we wel concluderen uit het feit dat moeder Visser 94 werd, terwijl zijn broers, waarvan er momenteel nog twee in leven zijn, allemaal ouder dan 80 werden. Als je dan ook nog bijna 60 jaar getrouwd bent, is er "alle reden om dankbaar te zijn", zo besluit hij zijn verhaal.

NASCHRIFT

Toen ik in de jaren 80 in Leidschendam in de *Andreaskerk* in het ambt van ouderling werd bevestigd, werd ik na afloop gefeliciteerd en sterkte gewenst door twee - op dat moment voor mij onbekende - heren, die vertelden dat zij mijn vader nog hadden gekend in diens hoedanigheid als ouderling en als actief lid van de toenmalige CHU, een van de voorgangers van het CDA. Ik zou hen daarna nog vaak in de *Andreaskerk* ontmoeten ....

Vele jaren later – Petra en ik waren inmiddels overgegaan naar de CTK – ontmoette ik tijdens een receptie ter gelegenheid van haar 75ste verjaardag een goede kennis van Geesje van der Veen: Teun Visser. Hij bleek een broer te zijn van de eerdergenoemde heren in Leidschendam (Dick en Leen Visser).

Na de sluiting van *Kruispunt* maakte ik ook kennis met de vierde broer, Piet, en zijn vrouw.

Ik vind het dan ook heel bijzonder om nu het levensverhaal van Piet – en voor een deel ook dat van zijn broers – uit zijn mond te hebben mogen optekenen. Dit temeer omdat dit verhaal herinneringen bij me oproept uit de tijd dat ik nog in Bezuidenhout woonde (1951-1960). De woning van de familie Visser in de Maystraat lag op een steenworp afstand van het huis waar ik toen woonde (De Vriesstraat). Wie weet hebben we allemaal wel staan kijken naar de wielerronde die door onze straten ging in een tijd dat er nog nauwelijks gemotoriseerd verkeer was. Of heb ik wel bij hen aan de deur gestaan als hulpje van de melkboer. Dat we ons toen niet bewust waren van elkaars bestaan, is verklaarbaar door het leeftijdsverschil, maar dat onze wegen elkaar nu – ruim 50 jaar later – alsnog kruisen, mag toch wel een wonder heten.

Henk Hospes

Denk mee ...!

Meedenken over de toekomst van de protestantse kerk? Dat kan! Vul de vragenlijst in op:

www.protestantsekerk.nl/kerk2025.

- Hoe ziet de kerk er in 2025 uit?
- Welke uitdagingen komen er op de protestantse kerk af?

Een vragenlijst voor gemeenteleden, ambtsdragers, kerkelijk werkers en predikanten. De vragenlijst is in te vullen tot en met 31 maart 2015. Kijk eventueel op onze site www.ctkerk.nl

Dienstenorganisatie Protestantse Kerk
Postbus 8504, 3503 RM Utrecht
Servicedesk: +31 30 880 1880
www.protestantsekerk.nl

(ik heb de enquête net ingevuld; het neemt ca een kwartier van je tijd. Denk en doe mee ...!) Best nuttig.

Greet Hulshof

Vers van de pers: *Voor stad en kerk - inspiratiegids*.

Onder deze titel verscheen begin maart het lustrumboek van *Stek – stichting voor stad en kerk* in Den Haag. Als afsluiting van het lustrumjaar 2014 geeft dit boek een actueel beeld van wat het is en zou kunnen zijn: werken in de tussenruimte van stad en kerk. Het boek, uitgegeven door uitgeverij Skandalon, laat een waaier van genres zien: essays, poëzie, interviews, tafelgebeden, prachtige foto's en kunstzinnige beeldimpressies. De bijdragen cirkelen om de vier kernwoorden die *Stek* in haar missie heeft opgenomen: verbinden, beschermen, versterken en bezielen. Behalve tal van 'eigen mensen' van *Stek* en vier Haagse predikanten verleenden aan deze bundel Nienke van Dijk, Maarten den Dulk, Mechteld Jansen en Bram Schinkelshoek hun medewerking. De prachtige fotografie is van Rogier

Chang. Het boek overstijgt de grenzen van Den Haag en is interessant voor iedereen die zich in Nederland inzet voor moderne varianten van kerk zijn in de stad.

Voor stad en kerk ligt in de boekhandel en is ook te koop bij de receptie van *Stek*, Parkstraat 32 te Den Haag. De verkoopprijs is € 14,50. Het boek wordt tevens aan relaties van *Stek* verzonden als jaarverslag over 2014. Vrijwilligers van *Stek* kunnen een gratis exemplaar afhalen op Parkstraat 32.

Stek – voor stad en kerk, Parkstraat 32, Postbus 371, 2501 CJ Den Haag

Tel.: (070) 318 16 16 / e-mail: info@stekdenhaag.nl / website: www.stekdenhaag.nl.

Benefietconcert

Het orgel van onze kerk heeft onderhoud nodig. Ter dekking van de verwachte reparatiekosten zal er op donderdag 2 juli een benefietconcert worden georganiseerd. Het gaat hierbij om een pianoconcert in de kerk door Guy Livingston, een beroemde, moderne pianist. De kosten zijn € 10 inclusief een kopje koffie of thee. Het concert begint om 20 u; de kerkdeuren zijn open vanaf 19.30 u.

Meer informatie – zowel over het orgel als over het concert – vindt u in het volgende nummer van Samenspel. Voor informatie over de pianist verwijzen wij u naar zijn website <http://www.guylivingston.com/content/nederlands.shtml>

Kristin Anderson

e-mail: koster-beheerder@ctkerk.nl

Uit de kerkenraad ...

van 26 februari 2015

Tijdens de kerkenraad van februari jl. hadden we bezoek van het moderamen van de Algemene Kerkenraad van de *Gereformeerde Kerk van 's Gravenhage-Oost*, het verband waar ook onze kerk toebehoort. Onze kerk is ook onderdeel van de *Protestantse Gemeente Den Haag*. Zij werken aan een visie voor de toekomst en daar hebben wij met elkaar over gesproken. Dat was een goed en ook wel indringend gesprek; namelijk in hoeverre een kerkganger zich nog betrokken voelt tot het verband. Hoezeer de historie en eigenheid ons uiteraard bindt! Daarnaast hebben we het beleidsplan 2015 - 2018 afgerond en klaar gemaakt voor de gemeentevond in maart. Tot slot is gesproken over *DeZinnen* en over de *Kruispuntgemeenschap* in onze wijk. Voor beide onderwerpen verwijst ik u naar de tekst verderop in deze rubriek.

VISITATIE

Iedere vier jaar wordt onze gemeente bezocht door visitatoren. Zij zijn aangesteld door de classis Den Haag van de *PKN*. Hun opdracht is het zich op de hoogte stellen van wat er leeft in de gemeente en zo een klankbord te zijn voor de predikanten, kerkenraad en gemeenteleden. Op 9 april a.s. bezoeken visitatoren ds. R. van Essen en mevr. E.C. van der Sar de kerkenraadsvergadering. Zij rapporteren hun bevindingen aan het Regionale College voor de Visitatie en aan de classis. Ook voor gemeenteleden is er gelegenheid met de visitatoren te spreken over het wel en wee van de gemeente. U bent van harte welkom op 9 april a.s. tussen 19.15-19.45 uur in een van de ruimten van de kerk.

Bronne Pot, scriba

STICHTING DEZINNEN IN DE CTK

Gastvrijheid is een sterke eigenschap van onze gemeente. Net als onze diversiteit.

De kerkenraad heeft dan ook positief gereageerd toen zij van de Stichting *DeZinnen* het verzoek kreeg om een plek van waaruit zij haar inspirerende activiteiten voor Den Haag kan ontwikkelen. De Stichting *DeZinnen*, onder leiding van onder meer Theo Wierema, zet het door het geloof geïnspireerde werk van De Boskant voort nu dit katholieke centrum in de binnenstad na de zomer haar deuren moet sluiten. De Boskant is een begrip in Den Haag vanwege het grote scala aan lezingen, activiteiten en de boekenwinkel die ieder jaar door veel stadgenoten wordt bezocht.

Vanaf maart zal de stichting vanuit onze kerk activiteiten organiseren door de hele stad heen. Ook zullen in het najaar vespers en evensongs worden georganiseerd in onze kerk. Niet alleen zal onze wijk zo worden verrijkt met het aanbod van *DeZinnen*, maar wellicht zal er ook een 'kruisbestuiving' plaatsvinden daar waar onze gemeenschappen elkaar raken. Vanuit onze kerk zullen Alexandra Nuijen en ds. Ruud Stiemer meekijken om te zien waar we samen kunnen optrekken.

Praktisch betekent dit dat de stichting doordeweeks zaal 11 gaat gebruiken en dat er bij de voordeur een bordje wordt geplaatst. Kerkrentmeesters en kosteren zullen de komende tijd praktische afspraken maken met de stichting, terwijl de kerkenraad over een jaar de samenwerking zal evalueren.

We verwelkomen de *Stichting DeZinnen* en hopen dat de Geest door haar werk velen mag blijven bereiken.

Boudewijn de Jonge, ouderling

DE CHRISTUS TRIUMFATORKERK EN DE KRUISPUNTGEMEENSCHAP

Op 22 juni 2014 is de laatste dienst in *Kruispunt* gehouden. Inmiddels zijn we ruim een half jaar verder en willen we u ook via *Samenspel* op de hoogte brengen van enkele ontwikkelingen die sindsdien hebben plaatsgevonden.

In de aanloop naar de sluiting van haar kerkgebouw heeft (een deel van) de *Kruispunt*-gemeente aangegeven in Mariahoeve bij elkaar te willen blijven komen, het liefst in liturgische setting. Dit initiatief is in de zomerperiode in korte tijd van de grond gekomen. Inmiddels bezoeken rond de veertig personen de vieringen die eens in de twee weken in de kapel van Florence Mariahoeve aan de Hofzichtlaan worden gehouden. Voor de leden van de voormalige *Kruispunt*-gemeente die op hoge leeftijd zijn, is het fijn om elkaar regelmatig te kunnen ontmoeten in een viering met een voor hen vertrouwde liturgie. Zo wordt dankzij de inzet van vrijwilligers een leegte ingevuld die anders onherroepelijk was ontstaan. Deze groep noemt zichzelf de *Kruispuntgemeenschap*. Inmiddels is een stichting gevormd met een bestuur dat staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Meer informatie over de *Kruispuntgemeenschap* is te vinden op haar eigen, mooi vormgegeven website www.kruispuntgemeenschap.nl.

Op 5 februari jl. heeft het moderamen van de *Christus Triumfatorkerk* een gesprek gehad met de bestuurders van de *Stichting Kruispuntgemeenschap* en enkele betrokken bezoekers van de diensten. Tijdens het gesprek bleek dat de *Kruispuntgemeenschap* zich profileert als een oecumenische gemeenschap, zoals ook op haar website te lezen valt. Zij voelt zich niet verbonden met een specifiek kerkgenootschap, dus ook niet met de PKN en - specifieker - niet met de PGG. In de gemeenschap vinden zowel leden vanuit *Kruispunt* hun thuis, als mensen met een andere kerkelijke achtergrond. Deze onafhankelijke positie betekent dat de kerkenraad van de *Christus Triumfatorkerk* geen enkele verantwoordelijkheid draagt voor de vieringen en overige activiteiten van de *Kruispuntgemeenschap*. Die verantwoordelijkheid berust bij het bestuur. Wel erkennen we de band die er tussen beide gemeenschappen bestaat, nu en in de toekomst.

Allereerst omdat het dezelfde Heer is die we dienen en aan wiens Koninkrijk wij meebouwen, ieder op eigen wijze. In de tweede plaats omdat in de praktijk veel leden van *Kruispunt* hun weg hebben gevonden naar de *Christus Triumfatorkerk*, maar tegelijk de diensten in de kapel bezoeken. Daarnaast vervult, zoals gezegd, de *Kruispuntgemeenschap* een rol voor de gemeenteleden die wel bij de *CTK* staan ingeschreven, maar voor wie de gang naar onze kerk te ver is. Daarom hebben we afgesproken om elkaar - als *Christus Triumfatorkerk* en als *Kruispuntgemeenschap* - met enige regelmaat te blijven ontmoeten en te spreken over zaken die ons beide aangaan. Zo blijven we elkaar op de hoogte houden van de ontwikkelingen en mogelijkheden voor de toekomst.

Inmiddels is er onder de bezoekers van de diensten in de kapel een enquête geweest om ook op het gebied van het pastoraat duidelijkheid te krijgen. Via deze weg willen wij nogmaals benadrukken dat wij ons vanuit de *CTK* verantwoordelijk voelen voor alle leden die bij ons staan ingeschreven. Het maakt hierbij niet uit of men al of niet de vieringen in Huize Mariahoeve bezoekt. Wij heten hen van harte welkom en bieden hen de pastorale zorg wanneer nodig.

Wij bidden om Gods zegen voor beide gemeenschappen en hopen dat Hij het is die ons huis bouwt.

Mocht u na het lezen hiervan nog vragen of opmerkingen hebben, dan kunt u zich wenden tot ons moderamen via onze scriba Bronne Pot (scriba@ctkerk.nl).

Bezinning: nieuwe spiritualiteit

In het kader van de bezinning op 'nieuwe spiritualiteit' is de vierde bijeenkomst op woensdagavond 29 april om 20 u in de *Duinzichtkerk*. Het gaat dan over het werk van Jurjen Beumer, van 1986 tot aan zijn overlijden in 2013 pastordirecteur van het oecumenisch-diaconaal centrum *Stem in de Stad* in Haarlem. Van huis uit sterk maatschappijkritisch en betrokken bij mensen in de marge, raakte Beumer er steeds meer van overtuigd dat maatschappelijk (en politiek) engagement niet kan zonder worteling in spirituele verdieping – en omgekeerd. Dat droeg hij uit in zijn praktisch werk in Haarlem, maar ook in tal van lezingen, artikelen en boeken. – Inleider is dr. Karel Blei, emerituspredikant en oud-secretaris-generaal van de *Nederlandse Hervormde Kerk*, die Beumer goed heeft gekend en over diens leven en werk ook een boek schreef: 'Zonder mystiek houden wij het niet vol'.

Boudewijn de Jonge, ouderling

Heeft u de banner boven de bar zien hangen toen op 15 maart de *Wereldwinkel* in onze kerk was? Als die er hangt, wordt er op dat moment *Fair Trade* koffie geschonken. Op 19 april staan we er weer. Ook dan zult u de banner zien hangen en schenken we dus eerlijke koffie; ook dan kunt u er de *Fair Trade* koffie en andere producten kopen.

Enkele mensen gaven te kennen dat ze iets misten op onze tafel en dat is doorgegeven aan onze inkoper *Jacqueline*. Zij gaat proberen dat te bestellen.

Maar... op 19 april pakken we extra uit en laten we u allerlei *Fair Trade* broodbeleg proeven.

Een broodbelegproeverij dus!

Vindt u iets op de tafel dat u cadeau wilt geven ... wij pakken het graag voor u in en maken er een leuk pakje van!

Wij zien u graag op 19 april!
Het *Wereldwinkel* team

FAIR TRADE ... de lekkerste en leukste manier om iets goeds te doen!

Bijbelleesrooster

Of je nu vaak of zo nu en dan eens een Bijbelgedeelte leest, je stelt je wel eens de vraag: 'Wat zal ik vandaag eens lezen?' Het 'Bijbelleesrooster' van het Nederlands Bijbelgenootschap kan u helpen een keuze te maken.

April 2015

wo	1	Marcus 14 : 1-11	do	16	Micha 2 : 6-11
do	2	Marcus 14 : 12-52	vrij	17	Micha 2 : 12-3:4
vrij	3	Marcus 14 : 53-15 : 39	za	18	Micha 3 : 5-12
za	4	Marcus 15 : 40-47	zo	19	Micha 4 : 1-8
zo	5	Marcus 16 : 1-8	ma	20	Micha 4 : 9-14
ma	6	Marcus 16 : 9-20	di	21	Psalm 98
di	7	Handelingen 19 : 21-34	wo	22	1 Johannes 1 : 1-10
wo	8	Handelingen 19 : 35-20:6	do	23	1 Johannes 2 : 1-11
do	9	Handelingen 20 : 7-12	vrij	24	1 Johannes 2 : 12-17
vrij	10	Handelingen 20 : 13-24	za	25	1 Johannes 2 : 18-29
za	11	Handelingen 20 : 25-38	zo	26	1 Johannes 3 : 1-10
zo	12	Handelingen 21 : 1-14	ma	27	1 Johannes 3 : 11-24
ma	13	Micha 1 : 1-7	di	28	Psalm 23
di	14	Micha 1 : 8-16	wo	29	Hooglied 1 : 1-7
wo	15	Micha 2 : 1-5	do	30	Hooglied 1 : 8-17

Cryptogram

De uitslag van de vorige puzzel. **Horizontaal:** 1 voetzoekers 8 ex 9 gel 10 logaritme 14 Eri (-meer) 15 rol 16 stola 18 sop 20 etc. 21 stad 22 sub 24 int. (internationaal) 25 Gre 26 salon 27 duw 28 Maarn 31 aangeslagen 33 reservebank **Verticaal:** 1 volumeregelaar 2 taart 3 oei 4 extra 5 egelstelling 6 re 7 slaapdronken 11 geschiedenis 12 Rio 13 M.O. (Middelbaar Onderwijs) 17 Lou (de Palingboer) 19 o.a. (onder andere(n)) 22 stuwmeer 23 bushalte 29 as 30 ra 32 Erna / erna

Dat komt ervan als je een beunhaas een bushalte laat maken, dan is het resultaat een 'sabelhut'! Wie weet wat voor vreemde zaken de volgende crypto in zich bergt. Veel plezier en succes!
Adriaan Sala

1			2		3			4	5		6
								7			
8	9	10		11		12					
13								14			
15											
16								17	18		
		19									
20								21			
		22	23			24					
25					26		27				
					28						
		29									
30											

HORIZONTAAL:

- 1 met zo'n korte tijd van leven moet je er wel wat van maken! (12)
- 7 je moet Johanna kort houden! (2)
- 8 overuren van een drummer? (10)
- 13 populair insectenverdelingsmiddel dat nu zelf om zeep is geholpen met een flietspuit (3)
- 14 met computers kun je de hele wereld aan (2)
- 15 zo wordt Poetin graag gezien (9)
- 16 margarinetijdperk (3)
- 17 de belangrijkste stad van Jemen is momenteel niet direct een goede vakantiebestemming, aldus de Nasa (4)
- 19 succulent met een vage 'a' (5)
- 20 niet verder dan een beknopte som van getallen (3)
- 21 meetkundige vorm met een enorme dranklucht (5)
- 22 jullie en zij horen er niet bij (2)
- 25 tweelingbroer van Waal (4)
- 26 een helling als de Cauberg is alleen te nemen in de kleinste versnelling (7)
- 28 emotionele uitroep als 'oefening baart kunst' vroegtijdig wordt afgebroken (3)
- 29 hamster? (10)
- 30 groet die geldt tot de middag (11)

VERTICAAL:

- 1 daar leidt de TomTom je heen (14)
- 2 vroeger een huis waar je niet gek op was (3)
- 3 volgens Ezechiël de oppervorst van Mesech & Tubal, in het land Magog (3)
- 4 KS-rail: uit 't goede hout gesneden (6)
- 5 zonder deze vloeistof geen auteurs (4)
- 6 van die jurk met ceintuur is een recht-toe-recht-aan-model gemaakt, maar wel met interessante finesses (13)
- 9 je hebt ze in soorten en maten, van goud tot slag (4)
- 10 wat betaal je bij Monopoli voor een complete rij huizen? (12)
- 11 als je er 'slaaf' of 'slaag' in kunt zien, verlaat je het rechte pad (6)
- 12 helemaal over de rooie! (5)
- 18 geef Aleid een hint, dan komt hij er wel achter (9)
- 23 in Den Haag staat er een 'paleis' van (2)
- 24 voor een lichtpuntje in het firmament hoef je geen reclame te maken (4)
- 26 in verderf onafscheidelijk van Gomorra (5)
- 27 de CEFA hield een Bijbelse inhoudsmaat in (3)

Wandeling door de wijk

Op initiatief van Wilma heeft een groep van dertien gemeenteleden op zondag 15 maart jl. een koude maar interessante wandeling gemaakt door Bezuidenhout langs de door de Gemeente Den Haag opgestelde tableaus over het bombardement van 3 maart 1945. Aansluitend was er een gezellige lunch in de kerk met o.a. warme soep! Zoiets moeten we vaker doen .....

Foto: Adriaan